

Спеціалізованій вченій раді
Державного торговельно-економічного
університету
(02000, м.Київ, вул. Кіото, 19)

РЕЦЕНЗІЯ

**кандидата юридичних наук Пустовіт Юлії Юріївни
на дисертаційну роботу Бодрова Юрія Володимировича
за темою: «Адміністративно-правове регулювання організації та проведення
азартних ігор»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 081 – «Право»**

Актуальність теми дисертаційного дослідження «Адміністративно-правове регулювання організації та проведення азартних ігор» зумовлена стрімким розвитком грального бізнесу в Україні після його легалізації у 2020 році, а також зростанням ролі державного регулювання у забезпеченні публічних інтересів. Гральна індустрія є значущим сегментом національної економіки, що сприяє створенню робочих місць, наповненню державного бюджету та інвестиційній привабливості країни. Разом з тим, ця сфера несе в собі низку соціальних, правових та безпекових ризиків, які потребують ефективного правового врегулювання з боку держави.

У сучасних умовах особливої ваги набуває формування чіткої, послідовної та прозорої системи адміністративно-правового регулювання азартних ігор. Важливими чинниками, які обумовлюють актуальність теми, є необхідність подолання правового нігілізму, боротьба з тіньовими схемами, упередження лудоманії та забезпечення публічного контролю над діяльністю операторів азартних ігор. У контексті воєнного стану та післявоєнної відбудови держави проблема легалізації фінансових потоків та протидії криміналізації грального ринку також є надзвичайно важливою.

Актуальність дослідження підсилюється й тим, що адміністративне право як галузь покликане забезпечити баланс між економічною свободою підприємництва та інтересами суспільства. Проте нинішній стан правового регулювання вказаної сфери характеризується фрагментарністю, нестабільністю

нормотворчої бази, відсутністю системного підходу до визначення функцій та повноважень відповідних органів публічної влади. Водночас бракує ґрунтовних наукових праць, які б комплексно розкривали адміністративно-правові засади функціонування грального бізнесу з урахуванням сучасних викликів.

Особливе значення має вивчення зарубіжного досвіду країн Європейського Союзу, які досягли значного прогресу в розробці правових механізмів відповідальної гри, ліцензування, контролю та боротьби з ігровою залежністю. Урахування європейських підходів є важливим елементом адаптації українського законодавства до асquis ЄС у межах процесу євроінтеграції. Саме тому необхідне теоретичне осмислення та практичне переосмислення підходів до адміністративно-правового регулювання азартних ігор в Україні.

Таким чином, дослідження адміністративно-правових засад організації та проведення азартних ігор є своєчасним і затребуваним як з теоретичного, так і з прикладного погляду. Воно сприятиме формуванню науково обґрунтованих рекомендацій для вдосконалення законодавства, оптимізації механізмів державного управління, підвищення прозорості та ефективності контролю в гральній сфері, а також інтеграції вітчизняної правової системи до європейського правового простору.

Акцентую, матеріали дисертаційного дослідження пройшли необхідну апробацію, обговорювалися на міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях. За результатами дослідження автором опубліковано 5 наукових статей у фахових юридичних журналах, а також 5 тез доповідей на наукових конференціях.

Високо і позитивно оцінюючи наукове і практичне значення дисертаційної роботи, вважаю, що окремі її положення та висновки мають дискусійний характер, а саме:

1. У світлі того, що належне та ефективне виконання зобов'язань за міжнародними договорами щодо заснування підприємницької діяльності, регламентації ліцензійних процедур, надання комп'ютерних та електронних комунікаційних послуг, боротьби корупцією та легалізацією (відмиванням) коштів, отриманих незаконним шляхом, є обов'язковою умовою Асоціації між

Україною та Європейським Союзом, на особливу увагу заслуговують питання імплементації положень законодавства ЄС щодо організації грального бізнесу у вітчизняну практику нормотворення. На жаль, ці питання в дисертації висвітлюються контекстуально, здебільшого – для обґрунтування актуальності дослідження. З моєї ж точки зору, їх розглядові доцільно було приділити окремий підрозділ дисертації.

2. Аналізуючи Наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва та Міністерства фінансів України від 12.12.2002р. № 128/1037 “Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей і Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з випуску та проведення лотерей”, Ю. В. Бодров стверджує, що: “будучи морально застарілим, цей наказ фактично не регулює діяльність щодо випуску та проведення лотерей, однак формально – досі залишається чинним” (див.: с. 127 дисертації). Таке твердження видається дискусійним.

Як відомо, сучасна правова доктрина постулює підхід, згідно з яким втрата чинності актом (окремим положенням акту), на виконання якого було видано нормативно-правовий акт, тягне за собою припинення дії останнього. Наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва та Міністерства фінансів України від 12.12.2002р. № 128/1037 був виданий на виконання ст. 8 Закону України від 1.06.2000р. № 1775-III “Про ліцензування певних видів господарської діяльності”, який втратив чинність 28.06.2015р. Дана обставина не дозволяє розглядати Наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва та Міністерства фінансів України від 12.12.2002р. № 128/1037 як формально діючий нормативно-правовий акт.

3. У дисертації Ю. В. Бодрова не отримала належного висвітлення проблематика адміністративно-правового регулювання відповідальності за порушення законодавства України про азартні ігри. Між тим в умовах сьогодення засобам адміністративної відповідальності відводиться надзвичайно важлива роль у профілактиці, виявленні, припиненні та мінімізації негативних наслідків правопорушень у сфері азартних ігор. Значною мірою, саме від інституту

адміністративної відповідальності залежить ефективність охорони прав і свобод, реалізації публічних і приватних інтересів, законності грального бізнесу, протидії деліктності, мінімізації негативних впливів гемблінгу на суспільство та окремих громадян. З огляду на це, вирішення нагальних проблем адміністративної відповідальності має бути важливою ціллю та інтегральною складовою капітального дослідження з питань галузевого регулювання організації та проведення азартних ігор.

Утім, наявність вищезазначених дискусійних моментів не впливає на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження.

У цілому аналіз дисертації Ю. В. Бодрова, а також фахових публікацій та апробацій результатів дослідження дає підставу констатувати наступне. Дисертація Юрія Володимировича Бодрова на тему «Адміністративно-правове регулювання організації та проведення азартних ігор» виконана самостійно, є завершеною науковою працею, що містить вагому теоретичну та практичну новизну. Дисертація Ю.В.Бодрова відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 р. № 261, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, наказу МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації». Таким чином дисертант заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент

**Кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри адміністративного,
фінансового та інформаційного права
Державного торговельно-економічного
університету**

Юлія ПУСТОВІТ

Підпис Пустовіт Ю.В. засвідчую

Начальник Відділу кадрів

Г. Чабанюк

